

2019

KULTURIUM

ISHØJ

Maj 2019

ANALYSE AF ISHØJ KULTURCAFÉ / BIBLIOTEKSOMRÅDET
VEDR. BUDGETFORLIG 2019

Indhold

Indledning.....	2
Vision og baggrund.....	2
Økonomisk baggrund	3
Ny fælles profil.....	4
Om benchmark	5
Biblioteksområdet	5
Musikteater og Biograf.....	9
Opsamlende.....	13

Indledning

Byrådet besluttede i sit budgetforlig 2019, at der skulle nedsættes en administrativ analysegruppe med opgaven at; *undersøge Ishøj Kulturcafé/Biblioteksområdet med henblik på at se på mulige langtidsbesparelser på området, ved at udføre opgaverne mere enkle, herunder gennemgang af personalenormeringerne. I den forbindelse udarbejdes en oversigt over, hvilke visioner og nytænkning der kan blive for området. Der foretages benchmark med kommuner med lignende tiltag.*

Den nedsatte analysegruppe har bestået af Direktør Lisbet Lentz, Kulturchef John Romlund og Kulturiums leder Marie Herborn. Derudover har Kulturiums fællessekretariat bistået med research.

Der er benchmarket ift. Vestegnskommuner og nabokommuner. Der indgår 12 kommuner i sammenligningen på Biblioteksområdet, mens der indgår fem kommuner i benchmark af kulturcaféens område (fremover benævnt musikteater). For musikteateret er der udvalgt kommuner med sammenlignelige spillesteder indenfor de 12 kommuner. Der indgår fem kommuner med spillesteder med et større koncertformat, husene er dog vanskelige at sammenligne, da opgaveporteføljen er forskellige.

De kommuner der indgår i benchmark på biblioteksområdet har en befolkningsstørrelse fra 17.000 til 70.000. Over halvdelen har kun et hovedbibliotek, mens fire kommuner har to biblioteker og en enkelt (Gladsaxe) har fire. Kommunerne bruger fra 5,8 million til 47,2 millioner på deres bibliotekstilbud. Ishøj Kommune er blandt de tre kommuner som samlet set bruger færrest midler på biblioteksområdet. Ser man på personalenormering pr. 1000 borger og udgift pr. borger er Ishøj Bibliotek placeret lidt under gennemsnittet for de benchmarkede kommuner. Ishøj Bibliotek havde i 2018 136.000 besøgende (heri indgår ikke indgangstal for den nye byhaveindgang).

De fem benchmarkede kommuner bruger i gennemsnit 6.055 million på spillesteder, hvis der ses på den samlede udgift pr. kommune. Vælges en mere konservativ tilgang hvor de samlede kulturhuse i Høje Taastrup og Forbrændingen ikke medtages er gennemsnittet 5,1 million. Ishøj Kommune har i 2019 afsat 4.987 million til at drive musikteater og biograf for. Aktivitetsniveauet er højt, der er åbent stort set året rundt og der er på årsbasis i omegnen af 200 arrangementer, heraf er musikteateret arrangør/medarrangør på de 160, mens de resterende er foreningsarrangementer, kommunale arrangementer eller indlejninger. Derudover kommer 2.256 årlige filmforevisninger.

Opbygningen af analysen ser først på visionerne for driftsstedet, den økonomiske baggrund og den nye fælles profil. Herefter følger analyse af henholdsvis biblioteksområdet og musikteaterområdet.

Vision og baggrund

Visionen for KULTURIUM Ishøj er at skabe og udvikle rammer for det gode liv i Ishøj, ved at give Ishøjs borgere mulighed for at deltage i kulturelle oplevelser af høj og professionel kvalitet, og ved at skabe rum for inspirerende og engagerende læring, indsigt og udsyn.

Driftsstedet bygger strategisk og visionært på tankerne i kulturpolitikken og medborgerpolitikken, og derudover er den underliggende lovgivning for biblioteket biblioteksloven. Bibliotekslovens formål er i kort form at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille materialer til rådighed. I det moderne bibliotek er det en vigtig prioritet, at medarbejderne formidler de materialer som stilles til rådighed, for dermed at understøtte og fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet og synliggøre og åbne de mange materialer op for bibliotekets brugere.

KULTURIUM Ishøj består af Bibliotek, Musikteater og Biograf. Driftsstedet blev organisatorisk sammenlagt i 2015 bl.a. med formålet om at styrke synergien og mindske sårbarheden i organisationen. Biografen og kulturcaféen havde indtil sammenlægningen indgået i et driftssted med Ishøj Svømmehal. Der blev ved sammenlægningen ansat en ny driftsstedsleder for hele driftsstedet og en faglig leder i kulturcaféen, der var desuden, året inden sammenlægningen, blevet ansat en faglig leder på biblioteket. Sammenlægningen var en del af et generationsskifte i ledelsen af kommunens kulturinstitutioner, som gav anledning til at arbejde strategisk og visionært med den bedste fremtidige organisering af samme. Blandt andet blev der etableret to fællessekretariater; ét for bibliotek og musikteater og ét for idrætscenter, kulturskole og ungdomsskole. Samlet set gav omstruktureringen en mindre besparelse for hele kulturområdet.

Økonomisk baggrund

Udover en opgave med at skabe gode fælles administrative processer i det nye fællessekretariat, var en væsentlig opgave for den nye ledelse at få skabt balance i kulturcaféens økonomi. Det samlede tidligere driftssted bestående af svømmehal og kulturcafé, balancerede, men kulturcaféen havde i perioden fra 2011 til 2014 et årligt gennemsnitligt underskud på 963.568 kr. Svømmehallen havde i samme periode overskud på driften, hvorfor underskuddet ikke påvirkede kommunens samlede balance.

Efter delingen fra svømmehallen i 2015, var det derfor påtrængende at se på kulturcaféens økonomi og skabe balance mellem indtægter og udgifter. Opgaven var at indhente et merforbrug på i omegnen af 20% af budgettet, i en økonomi som samtidig var/er meget afhængig af indtægter fra billetsalg. Det betyder at der har været en proces i gang siden 2015 med at se på arbejdsgange og effektiviseringer, men i et perspektiv hvor disse ikke påvirker gæsternes oplevelse i huset. I perioden fra 2015-2018, som er årene efter sammenlægningen er det lykkedes at reducere det gennemsnitlige underskud til 279.955 kr. Tallet indeholder et større overforbrug i 2017 på 617.410 kr. som bl.a. blev udløst af flere langtidssygemeldinger og udgifter til koncerter og sikkerhedsmæssige påkrævede anlæg. Der var i 2018 for første gang i de otte år et lille overskud på driften, hvilket også forventes i 2019. Det er lykkedes at få økonomien i balance gennem en række tiltag, senest en omlægning af lederstilling og ændring af åbningstid, mens det samtidig har været muligt at have fokus på udvikling og en ny fortælling om koncertformater i huset. Der er fortsat fokus på optimering af arbejdsgange og der er i den henseende fremsendt anlægsønske om intelligent lysstyring i koncertsalen, dette vil både have fordelen at det nedsætter strømforbruget, men også forbedrede arbejdsgange.

Reduktionen af underskuddet har ikke medført en nedgang i billetsalget, men henover årene en mindre stigning år for år. Det samlede antal gæster er højere end tallene nedenfor som dækker over billetter solgt gennem henholdsvis billetlugen og ticketmaster, bl.a. er der ca. 2.000 årlige skolebørn og børnefamiliegæster der ser Louise Schouws store familieforestillinger i huset, som præsenteres i et samarbejde, men sælges af Louise Schouw. Forestillingerne er bl.a. Vitello, Sigurds Danmarks historie og Villads fra Valby. De mange gæster til foreninger og øvrige arrangementer indgår heller ikke i tallene. Der vil fremadrettet blive arbejdet med en samlet opgørelsesmetode for kulturgæster i huset.

Årsresultater for Ishøj Kulturcafé fra 2011-2018

År	2011	2012	2013	2014	Gennemsnit
Resultat	-975.622	-1.285.132	-769.944	-823.573	-963.568

År	2015	2016	2017	2018	Gennemsnit
Resultat	-454.202	70.826	-617.410	20.601	-279.959

Eget billetsalg til koncerter og teater fra 2011-2018

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Resultat	2991*	5.386	6.261	7.973	8.944	8.825	9.570**	10.439***
Procent ændring			16%	27%	12%	-1%	8%	9%

* Tal fra billetlugen først fra 2. kvartal

** Salg af julefrokoster skete ikke gennem ticketmaster, men er tillagt for 2017 for sammenlignelighed ml. årene (1000 stk.)

***Salg af sommerbilletter skete gennem ticketmaster, men er tillagt for 2018 for sammenlignelighed ml. årene (800 stk.)

Nb. jazzgæster svarende til ca. 1000 årligt indgår også i tallene ovenfor, de købes ikke gennem ticketmaster men via medlemskab.

Bibliotekets økonomi har i samme periode fra 2011 til 2018 været i økonomisk balance, dog med enkelte overførsler mellem årene i forbindelse med indretningsprojekter og IT-mæssige investeringer. Bibliotekerne har en række nationale økonomiske forpligtelser ift. bibliotekssamarbejdet som indgår i budgettet. Ishøj Bibliotek har et kontinuerligt fokus på forenkling af arbejdsgange og biblioteket har ofte været first mover på ny teknologi, et godt eksempel er, at Ishøj Kommune tidligt investerede i et sorteringsanlæg. Det løbende fokus de sidste 20 år på effektiviseringer i takt med teknologiske nybrud har bl.a. været medvirkende faktor til at biblioteket over en årrække har kunnet reducere over 10 årsværk uden at der har været forringelse af service for borgerne. Konkret er der i 2017 kun 48% af det personale på biblioteket, som der var pr. indbygger i 1993. En udvikling der bl.a. har været mulig fordi en række selvbetjeningsløsninger og IT-systemer har været tilført, ligesom der har været en fremsynet biblioteksudvikling. Ishøj Biblioteket har bl.a. været et af de første der har lavet fælles betjening i infoen, hvilket betyder at HK'ere og Bibliotekarer har løst info opgaver i fællesskab, i stedet for at bemane flere forskellige skranke som det stadig i dag ses på nogle biblioteker. Biblioteket var også et af de første biblioteker som fik et sorteringsanlæg, som reducerer det manuelle arbejde med materialehåndtering betragteligt. Det er 10 år siden og sorteringsanlægget er i dag modent til udskiftning, da der er hyppige nedbrud til gene for brugerne som ikke kan aflevere i de perioder og der ikke længere fremstilles reservedele til det gamle anlæg. Der er fremsendt anlægsønske om at udskifte sorteringsanlægget til budget 2020.

Ny fælles profil

Fra 1. januar 2019 fik driftsstedet en ny fælles profil; KULTURIUM Ishøj. Formålet med det nye navn og profil er at skabe en attraktiv, fremadskuende profil og styrke sammenhængen mellem kulturinstitutionerne både indadtil, men i høj grad også for borgerne. Samarbejdet er således styrket og med det nye navn følger blandt andet flere fælles projekter og et større samarbejde mellem bibliotek, musikteater og biograf. Ud over en fælles profil skal det nye navn også afspejle et højt ambitionsniveau – både hos de tre kulturinstitutioner og Ishøj Kommune. Håbet er blandt andet, at et nyt navn og en endnu skarpere profil kan være med til at sætte Ishøj tungere på landkortet som en kunst og kultur-kommune og tiltrække flere store navne inden for musik, teater og litteratur.

En analyse af det nye navn viser tre måneder efter indførslen, hvor 223 respondenter opdelt i fem målgrupper (børneforældre, biblioteksbrugere, Salonmedlemmer, Jazzdeltagere og en pensionistklub) at der er stor tilslutning og positive holdninger til det nye navn. 64% kendte til navneskiftet og 82% indikerede

at det gav mening med et fælles navn. Sås der på underopdelingerne svingede tallet mellem grupperne fra 71% og helt op til 96%. Brugere blev også bedt om at afkrydse ord de associerede med det nye navn ud fra en liste med over tyve ord af både negativ og positiv klang. Det var særligt ordene kultur, fællesskab, aktiv, tidssvarende og moderne, som blev valgt. Der var i under 10% af besvarelserne afkrydset negativt ladede ord og her er det ord som forvirrende og kedeligt, der fik flest krydser. Der blev ligeledes lavet en survey af medarbejdernes oplevelse af det nye fælles navn og logo, hvilket er vigtigt, da de er en stor del af organisationens identitet. Et stort flertal af medarbejderne var også meget positive og oplever i høj grad allerede at det nye navn er en del af organisationens identitet. De beskriver i de kvalitative svar bl.a. at være stolte af navnet og at ranke ryggen og levere endnu mere ambitiøse resultater der lever op til intentionen i navnet. Der vil blive udarbejdet et notat om hvordan medarbejdere, brugere og samarbejdspartnere har taget imod profilskiftet til kultur- og fritidsudvalgets møde i august.

Om benchmark

Der er tidligere i Ishøj Kommune taget en beslutning om, at kommunen sammenligner sig med Vestegnen ift. kommunale nøgletal. Greve er som nabokommune desuden medtaget i analysen. Følgende kommuner indgår udover Ishøj i benchmarken ift. biblioteksområdet:

Høje-Taastrup, Brøndby, Greve, Glostrup, Rødovre, Herlev, Hvidovre, Ballerup, Vallensbæk, Gladsaxe og Albertslund.

Der er lagt kommunale nøgletal til grund for data for biblioteksområdet, mens sammenligningen af spillesteder/kulturhuse er mindre entydig, da husene i deres opbygning er meget forskellige og der ikke er nøgletal specifikt på området. Her består den indsamlede data derfor i data fra kommunale regnskaber, betænkninger, budgetforslag, notater samt ved telefonisk kontakt. Der er på spillestedsområdet foretaget research ift. alle de 11 kommuner ovenfor. På den baggrund er det vurderet, at en gruppe kommuner er særligt relevante at sammenligne sig med. Det gælder de kommuner hvor der er en etableret form for professionelt drevet spillested/kulturhus, enten drevet kommunalt eller som selvejende forening.

Kommuner hvor der benchmarkes ift. spillesteder/kulturhuse; Høje-taastrup, Greve, Rødovre, Ballerup og Albertslund. Der er lagt vægt på, at der er tale om huse med et større koncertprogram der har en bred målgruppe, f.eks. er Herlev og Hvidovre ikke medtaget i den overordnede benchmark, selvom de har mindre spillesteder med primært fokus på ungekultur. Der er ikke foretaget en sammenligning af personalenormeringer da husenes opbygning og opgavevaretagelse er meget forskellige. Der er set på de samlede udgifter for hver kommune, så hvis der er tale om forskellige lokationer indgår de samlet.

Biblioteksområdet

Ishøj Bibliotek er et lokalt bibliotek med stort fokus på lokalsamfundet og bibliotekets rolle i dette. Mandag Morgens kulturanalyse viste, at bibliotekerne næst efter museer og skuespil er den kulturinstitution som flest mente var vigtigst at have i Danmark. En opbakning som også reflekteredes i en landsdækkende brugerundersøgelse af biblioteker i hele Danmark som Slots- og Kulturstyrelsen stod bag. På landsplan bevarede 0,9% af befolkningen (53.405), mens 2% af Ishøjs befolkning besvarede (440). Ishøj Biblioteks brugere er i høj grad tilfredse med biblioteket og biblioteket opnåede 88,3 ud af 100 point i tilfredshed. Undersøgelsen viste, at langt de fleste biblioteksbrugere gerne vil anbefale deres foretrukne bibliotek til andre og det gælder også for Ishøj. Dette måles i NPS som er et loyalitetsmål der kan variere fra -100 til 100. Er tallet over 0 regnes det normalt som godt og over 50 betegnes som fremragende (*excellent*). Ishøj Bibliotek har en NPS på 73,6 (landsplan 76). Til sammenligning havde Nemlig.com en score på 66, H&M en

score på 36 og Bilka en score på 28 (Dansk Handelsblad). Bibliotekerne placerer sig næsten på højde med Tivoli, en af landets højest scorende organisationer med en NPS på 72 i 2014 og på 77 i 2015. Det viser at biblioteket er en værdsat lokal institution, der spiller en positiv rolle i brugernes liv. Selv bibliotekernes ikke-brugere har en grundlæggende positiv opfattelse af bibliotekerne. På tabellen nedenfor er medtaget resultaterne fra benchmarken for de kommuner der sammenlignes med i nærværende benchmark. Ishøj ligger højere end gennemsnittet på Vestegnen og er blandt de fire bedst scorende Kommuner.

	Tilfredshed	NPS score (anbefalingsvilligheden)
Greve	90,0	82
Albertslund	88,9	78
Ishøj	88,3	73
Gladsaxe	88,2	76
Gennemsnit	87,7	72,5
Glostrup	87,6	69
Ballerup	87,6	72
Hvidovre	87,5	73
Rødovre	87,3	69
Høje-Taastrup	87,1	68
Brøndby	84,7	65
Herlev		
Vallensbæk		

Ishøj Bibliotek scorede i øvrigt højere end landsgennemsnittet ift. bl.a. personalets imødekommenhed og hjælp og børns glæde af at bruge biblioteket. Til gengæld scorede biblioteket bl.a. lavere på bibliotekets hjemmeside og på rollen som godt mødested. Biblioteket har arbejdet strategisk med indsatsområderne fra brugerundersøgelsen siden 2016 og har bl.a. forbedret mulighederne for ophold for bibliotekets brugere, ved at etablere flere pladser til ophold, læsning og studier. Der er fortsat potentiale for at forbedre publikumsområderne og der er i den forbindelse fremsat anlægsønsker for biblioteket til budget 2020, bl.a. er det muligt at øge publikumsområdet ved inddragelse af en del af depotområdet. Ligesom der er en vision om etablering af et babyoungeområde, det er et ønske fra både bycenter, fagprofessionelle samarbejdspartnere og brugere. Her vil biblioteket også kunne arbejde målrettet med early literacy som er et vigtigt område for børns sprogtiltagelse.

Der er til brug for benchmark på biblioteksområdet indhentet nøgletal og sammenlignet med kommunerne beskrevet ovenfor. De kommuner der indgår i benchmark på biblioteksområdet har en befolkningsstørrelse fra 17.000 til 70.000. Ishøj kommune er befolkningsmæssigt den tredjemindste af de sammenlignede kommuner. Det er forventeligt, at der er en række stordriftsfordele for de større kommuner bl.a. ift. materialeindkøb mv. Over halvdelen har kun et hovedbibliotek, mens fire kommuner har to biblioteker og en enkelt (Gladsaxe) har fire. Kommunerne bruger fra 5,7 til 47 millioner på kommunens bibliotekstilbud. Ishøj Kommune er blandt de tre kommuner som samlet set bruger færrest midler på biblioteksområdet. Ser man på personalenormering pr. 1000 borger og udgift pr. borger er Ishøj Bibliotek placeret lidt under gennemsnittet for de benchmarkede kommuner.

Kommunerne bruger i gennemsnit 479 kr. pr. indbygger på biblioteksudgifter. Ishøj Bibliotek ligger lidt under gennemsnittet og bruger 461 pr. indbygger. Tallene er korrigerede for PL med basisår i 2007. Dette for at kunne se på udviklingen over tid. Albertslund bruger flest midler pr. indbygger med 658 kr., mens Vallensbæk skiller sig ud med kun 280 kr. pr. indbygger, hvilket er en reduktion fra 2014, hvor Vallensbæk brugte 409 kr. pr. indbygger. Ishøj brugte i 2018 73% af udgiften pr. indbygger set i forhold til udgiften i 2007. Der er i tabellen medtaget tallene for 2018 i årets priser, altså uden PL-korrektion.

Biblioteksudgifter pr. indbygger*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018**
Albertslund	1.004	981	901	923	807	786	789	787	805	709	658	665	830
Ballerup	686	658	680	646	566	595	566	560	577	568	584	558	697
Gladsaxe	741	697	706	671	644	658	624	648	564	554	549	547	683
Herlev	835	901	877	889	834	836	711	641	565	546	495	514	641
Hvidovre	719	696	699	695	673	637	633	597	562	545	493	511	638
Gennemsnit	704	683	677	648	604	579	558	546	517	493	479	471	588
Glostrup	731	741	718	647	602	564	534	532	487	460	438	466	581
Ishøj	607	600	574	569	623	478	526	537	501	457	461	442	551
Rødovre	577	568	586	561	531	515	513	486	483	458	445	426	531
Høje-Taastrup	840	734	717	673	553	499	483	498	479	444	456	415	517
Greve	471	503	500	470	475	434	445	419	408	394	390	371	462
Brøndby	644	616	627	529	510	470	391	362	346	358	342	342	427
Vallensbæk	596	588	547	523	485	439	445	409	370	293	282	280	350

*PL korrigeret med basisår i 2007

**Beløbet i årets priser

Ses der på personale ved biblioteket pr. tusind indbygger, så ligger Ishøj Bibliotek også under gennemsnittet for de sammenlignede kommuner. Der er en gennemsnitlig personalenormering pr. 1000 indbyggere på 0,83, mens Ishøj har en normering på 0,73 personale pr. 1000 indbygger. Personalet har en vigtig formidlende funktion i biblioteksrummet og i forskellige samarbejdsrelationer. Ishøj Biblioteks personale scorede højere end gennemsnittet bl.a. på parametre som imødekommenhed i Slots- og Kulturstyrelsens brugeranalyse fra 2016.

Personale i alt ved folkebiblioteker pr. indbygger

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Albertslund	1,95	1,91	1,85	1,61	1,46	1,44	1,48	1,8	1,59	1,36	1,21
Gladsaxe	1,48	1,45	1,45	1,34	1,3	1,28	1,26	1,24	1,19	1,11	1,1
Vallensbæk	1,1	1,1	1,09	1,05	1,04	0,86	0,95	1,1	0,88	0,66	0,96
Ballerup	1,21	1,32	1,32	1,24	0,99	0,99	1	0,85	1,01	0,97	0,91
Hvidovre	1,58	1,4	1,41	1,29	1,2	1,17	1,2	1,14	1,04	1,04	0,87
Gennemsnit	1,28	1,25	1,23	1,15	1,06	1,03	1	0,97	0,94	0,9	0,83
Herlev	1,45	1,49	1,46	1,28	1,39	1,42	1,12	0,85	0,77	0,82	0,76
Rødovre	1,08	1,03	0,97	1,01	0,89	0,89	0,89	0,84	0,79	0,84	0,73
Ishøj	1,09	1,01	1,05	1	0,97	0,93	0,85	0,79	0,84	0,8	0,73
Glostrup	1,21	1,29	1,23	1,1	1,07	1,02	0,84	0,85	0,8	0,78	0,72
Greve	0,86	0,93	0,87	0,84	0,85	0,79	0,75	0,75	0,69	0,69	0,69
Brøndby	0,8	0,69	0,69	0,65	0,65	0,59	0,61	0,6	0,68	0,67	0,61
Høje-Taastrup	1,34	1,31	1,23	1,22	0,92	0,91	0,87	0,83	0,82	0,77	0,59

På biblioteket kommer årligt i omegnen af 140.000 gæster, i 2018 var tallet 136.000, heri indgik dog ikke tal for byhaveindgangen. Der er en stor mangfoldighed i brugerne, både ift. alder og etnicitet, men der er også rum til både hjemløse, arbejdsløse, selvstændige og direktører på én og samme tid.

Et vigtigt indsatsområde for biblioteket er arbejdet med børn, unge og forældre. Den overordnede målsætning har afsæt i formålet omkring oplysning, dannelse og kulturel aktivitet. 80% af danskerne mener ifølge Mandag Morgens kulturanalyse, at kunst- og kulturoplevelser i barndommen bidrager til at understøtte børns faglige læring, 84% at det stimulerer børnenes fantasi og 82% at det udvikler børnenes kreative evner. Derudover er det i bibliotekssammenhæng væsentligt, at børn og forældre sammen får gode oplevelser på biblioteket og måske inspireres til de mange andre fysiske og digitale tilbud biblioteket har. Biblioteket organiserede i 2018 133 arrangementer herunder bl.a. børneteater, booktalks mv. for børn, unge og deres voksne. Der deltog ca. 3100 børn og 982 voksne. De opdeltede tal kan ses i tabellen nedenfor. Udover tallene er der også flere gange ugentligt besøg af børn i regi af børnehaver. Disse fremgår ikke af statistikken, da de ikke er organiseret af biblioteket. Det gør til gengæld de mange børnehavebesøg under kulturpakkerne.

Organiserede aktiviteter,
børn, unge og forældre

	Antal	Børn	Voksne
Dagplejebesøg	7	61	24
Skolebesøg	64	1692	118
Girafklubbens teater	7	258	215
Ud af huset	4	200	148
Workshops	15	338	122
Kulturpakker bib	10	100	40
Andet bl.a. rytmik og talks	26	445	315
I alt	133	3094	982

Som tabellen viser var der i 2018 besøg og dialog under 64 skolebesøg. Besøgene dækker over besøg af en enkelt klasse, et trin f.eks. overbygningen (7.-9. klasse) og alle 4. klasserne til fagbogsafslutningen. Omdrejningspunktet for besøgene er litteratur og læsning, herunder særligt også lystlæsningen. Læsning er en meget vigtig grundkompetence for børn og unges læring og udvikling. Ishøjs demografi, hvor der er en større andel med anden etnisk baggrund kræver ekstra fokus. PISA Etnisk 2009 viste, at elever med indvandrerbaggrund havde det største læseengagement i fritiden, men også at tosprogede elever næsten var to år bagefter deres etnisk danske klassekammerater i forhold til læsekompetence (70 point). Omkring en tredjedel af efterslæbet skyldes socialøkonomiske faktorer. I PISA Etnisk 2015 er gabet reduceret, men der er stadig en betydelig forskel i læsekompetencen, både før og efter, at der er taget højde for de socialøkonomiske faktorer.

Socioøkonomiske faktorer gør sig også generelt gældende for læseudfordringer for en større andel af Ishøjs børn end landsgennemsnittet. Ser man på økonomi- og indenrigsministeriets nøgletal for kommunens relative udgiftsbehov i forhold til andre kommuner på basis af en række socioøkonomiske kriterier, så er gennemsnittet for de sammenlignede kommuner 1.2, mens Ishøj har det andet højeste indekstal på 1.56. Vallensbæk (0.76), Greve (0.85) og Gladsaxe (1.06) er de tre kommuner med de laveste indekstal.

Generelt viser undersøgelser at børn hvor forældrene har læst højt for dem hver eller næsten hver dag da de gik i 1. klasse, havde bedre resultater i PISA læsetesten som 15-årige. Et fokus på samvær om læsning og forældre er altså vigtigt. Ishøj Bibliotek har bl.a. ansat en tidligere skolelærer og uddannet læsevejleder som hver torsdag har åben rådgivning til børn og forældre. Ishøj Bibliotek har også et udvidet tilbud til skolerne om materialelån i klassekasser (læsemix) som er ret unikt i bibliotekssammenhænge og sikrer adgang til relevant og nyt læsestof i klasserne. Ishøj Bibliotek har desuden i et tæt samarbejde med skolerne prioriteret en indsats omkring sommerbogen højt.

Sommerbogen er en landsdækkende aktivitet på landets biblioteker som inspirerer børn til at læse i deres sommerferie. Det er vigtigt fordi børn der ikke læser i en hel sommerferie risikerer tabt læsekompetence, ligesom læsning i ferien gerne skulle være forbundet med gode oplevelser og dermed øge læselysten. Ishøjs børn ligger flot i de landsdækkende målinger og er nogle af dem som på landsplan har læst flest bøger, ikke pr. barn men i faktiske tal, hvilket er flot set i forhold til Ishøj Kommunes størrelse. I alt blev der læst og anmeldt 965 bøger i Ishøj, til sammenligning blev der i 2017 læst 696 bøger og i 2016 læst 473 bøger. Ishøjs andel af det samlede antal læste bøger var 6%, hvilket er højere end kommunens størrelse tilskriver. Tabellen nedenfor viser også tydeligt at bibliotekets strategiske indsats med Sommerbogen lokalt har båret frugt og at Ishøjs børn virkelig excellerer i læsning i konkurrencen i forhold til andre kommuner.

	Læste bøger i Ishøj	Ændring	Læste bøger på landsplan	Ændring	Ishøjs andel af det samlede
2015	242				
2016	473	95,5%	13.926		
2017	696	47,1%	15.093	8%	4,6%
2018	965	36,6%	16.031	6%	6%

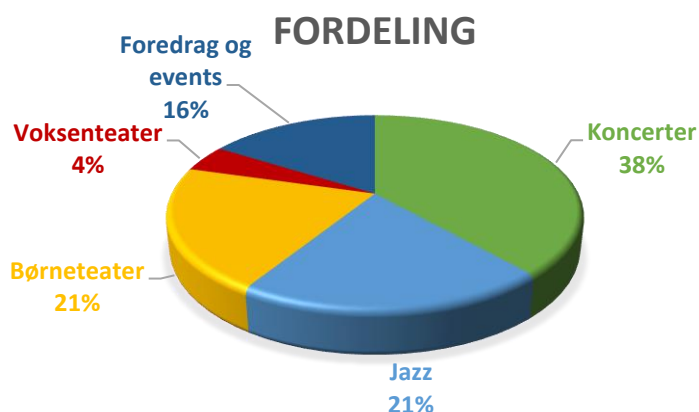
En vigtig værdi for biblioteket er at det er til for alle og der er naturligvis også fokus på voksne borgere. I 2018 afholdt Biblioteksklubben Salonen 12 arrangementer, herunder forfatterforedrag og kulturelle oplevelser med fokus på fællesskab. Der har været stor interesse for arrangementerne og flere var helt fyldt og med venteliste. Samlet var der henover året et deltagerantal på 450 personer. I 2018 satte Ishøj Bibliotek i et samarbejde med kultur og fritidscenteret, ARKEN og to af kommunens plejecentre et nyt initiativ i gang for de demensramte medborgere på Torsbo og et forløb for ældre på Kærbo, med formålet at etablere nye fællesskaber og modvirke ensomhed. Forløbene løb henover 10 uger med ca. 10 deltagere pr. gang, og af og til deltog også pårørende. De var meget succesfulde og fortsætter i 2019 efter bevilling fra Kultur- og Fritidsudvalget. Derudover har Ishøj Bibliotek afholdt to forløb under det nationale projekt Hold Hjernen Frisk. Her deltog seniorer i et 15 ugers langt forløb med motion, kultur og samvær og hvor den overordnede målsætning handlede om at omsætte forskningsbaseret viden til konkrete aktiviteter, der kan inspirere seniorer til at holde hjernen frisk hele livet. Ishøj Bibliotek har en målsætning om at fortsætte og styrke fokuset på Ishøjs ældre og række ud til de medborgere som ikke selv har adgang til at komme til biblioteket.

Musikteater og Biograf

KULTURIUM Musikteater har i sin portefølje både biograf, koncert- og teaterprogram, samt fungerer som professionel rammer omkring foreningslivets kulturelle arrangementer, herunder men ikke udelukkende Ældre i Bevægelse, Hyggebio og Thorslunde-Ishøj lokalhistorisk forening.

Musikteateret har, udover det daglige bioprogram, årligt lidt over 200 arrangementer, heraf er lidt over 60% en del af husets egne arrangementer, mens de øvrige 40% dækker over foreningsaktiviteter, kommunale arrangementer og eksterne aktører som f.eks. blodbanken og kiropraktor workshops.

Fordelingen af husets egne arrangementer i 2018, fremgår af diagrammet nedenfor.

Ved udarbejdelsen af nærværende benchmark er der foretaget research ift. alle de kommuner der er sammenlignet med på biblioteksområdet. Der er på den baggrund foruden Ishøj udvalgt fem kommuner; Greve, Rødovre, Ballerup, Albertslund og Høje Taastrup Kommune som har været særligt relevante at sammenligne med. Det gælder for alle de nævnte at de har etablerede spillesteder/ kulturhuse der har et større professionelt koncertprogram og ligesom Ishøj Musikteater er honorarstøttede spillesteder¹. Derudover medtages oplysninger om udgifter til teaterforeninger i den enkelte kommune, da KULTURIUM også varetager en tilsvarende opgave i Ishøj.

Det er væsentligt at bemærke at husene, selv om de er de mest sammenlignelige ud af de 12, har en meget forskellig opbygning og opgaveportefølje, og i enkelte kommuner dækker de samlede udgifter også over en hovedlokation og flere mindre lokationer. Det er kun de overordnede budgettal for de enkelte huse som indgår i analysen, fordelingen mellem programudgifter, markedsføring, normeringer, vedligehold mv. er det ikke indenfor rammen muligt at få et præcist sammenligningsgrundlag af. Åbningstiderne giver dog bl.a. en indikation af behov for bemandede timer, i Høje Taastrup er et par af lokationerne dog ubemandede når ikke der er kulturelle aktiviteter.

Det gennemsnitlige budget er på 6 millioner, som det fremgår nedenfor. Albertslund Musikteater er det eneste som har de samme funktioner som Ishøj Musikteater, med biograf, koncert og teater og dermed umiddelbart det hus som bedst kan sammenlignes med Ishøj Musikteater. Begge spillesteder har en bred portefølje med både biograf, teater og koncertprogram. Ishøj Musikteater og Biograf har i 2019 et budget på 4,987 millioner kroner, mens Albertslund Musikteater budget er på 4,561 millioner kroner. Albertslund Musikteater har dog en koncertsal som rummer dobbelt så mange gæster som Ishøj, hvilket dels giver en bedre balance ved de større koncerter, hvor der simpelthen kan sælges flere sæder. Men størrelsen kan tænkes også at have en betydning for at musikteateret har større indtægter på udlejning til kommercielle aktiviteter. Albertslund Musikteater har desuden en lidt kortere ugentlig åbningstid.

Viften har koncertprogram og biograf, men udlejer huset til den lokale teaterforening. Portalen er økonomisk set det største af de spillesteder, som der sammenlignes med. De har desuden et bredt og stort teaterprogram, men ingen biografdrift. Baltoppen Live har koncertprogram og et samarbejde med den lokale teaterforening som lejer sig ind. Derudover viser Baltoppen inden for eget budget en række smallere teaterstykker. Der er ikke egen biografdrift hos Baltoppen, men en privat drevet biograf på samme adresse som der samarbejdes med. Taastrup Teater og Musikhus, har som det fremgår af navnet teater og musik og indlejer desuden salene til Taastrup teaterforening. Teaterforeningen står også for Taastrup Teater- og Musikhus billetsalg.

¹ Dog undtaget Høje Taastrup, der for relativt nylig omlagde deres aktiviteter fra et egnsteater til et spillested/kulturhus og derfor endnu ikke har opnået honorarstøtte. Deres koncertprogram svarer dog i høj grad til de øvrige huses og det er forventeligt at de modtager honorarstøtte ved den kommende uddeling.

Spillesteder og kulturhuse

		Koncert- Program	Bredt teaterprogram	Biograf	Åbningstid. Nb. bemandede undtagen Høje-Taastrup hvor der også indgår ubemandede tidsrum.	Budget	Samlet pr. kommune 2019
<i>Greve</i>	Portalen	X	X		Tirsdag-fredag 12-17 Lørdag-søndag 11-15 28 timer/uge	9100	9100
<i>Høje Taastrup</i>	Kulturhusenehtk, Herunder teater og musikhus (fælles driftssted)*	X			Teateret: 8 / uge Medborgerhuset: 60/ uge Kulturcenter: 68 / uge Hedehuset: 15 / uge	8000	8500²
			Teaterforening	X		Varetager teaterets åbningstid	Ca. 500
Gennemsnit							6.055
<i>Albertslund</i>	Musikteater	X	X	X	16-21.15 37 timer/ uge	4561	
	Forbrændingen*	X			0	1076	5637
<i>Ishøj</i>	Kulturium Musikteater	X	X	X	13.30-20 Ca 46 timer/uge	4987	4987
<i>Ballerup</i>	Baltoppen**	X	X		Mandag-torsdag 10-15 20 timer/uge	4678	4918
	Tema teaterforening***		X			240	
<i>Rødovre</i>	Viften	X		X	Skiftende tider der følger bioprogrammet Ca. 50 timer/ uge	2900	3185
	Rødovre teaterforening		X		0	361	

* Der er foretaget en vurdering af at inddrage kulturhusene i Høje-Taastrup da de hører sammen under et fælles driftssted og afholder kulturevents på forskellige af de fælles lokationer. Forbrændingen er medtaget, de er et honorarstøttet spillested med fokus på 15-35 årige Trækkes de to ud af tabellen ovenfor er det gennemsnitlige budget i stedet 5,1 million

**Budgettal for 2016. Det er i budget 2019 ikke muligt at adskille Baltoppen fra øvrige kulturområder og det har ikke indenfor tidsrammen været muligt at indhente det præcise tal for 2019 telefonisk .

***Billettillskud fremgår af foreningens regnskab for 2018, tilskud for 2019 er ikke kendt.

Som tabellen ovenfor viser er der altså relativt store forskelle mellem kommunerne på budgettet til de lokale spillesteder/kulturhuse og teater og det er som nævnt vanskeligt at sammenligne én til én da spillestederne har ret forskellige opgaver. Tallene svinger fra 3,185 mio. til 9,1 mio. kr. Ishøj Musikteater får 82% af gennemsnittet. Hvis der alternativt ikke medregnes Forbrændingen og Kulturhusene i Høje Taastrup er gennemsnittet i stedet 5,1, dermed er forbruget i Ishøj Kommune stadig lidt under gennemsnittet.

Konkret for Ishøj Musikteater og Biograf er et vigtigt fokus at konsolidere den ligevægt i økonomien som er opbygget igennem de seneste år, samt et fokus på markedsføring af huset ift. at øge det lokale og regionale kendskab til husets mange tilbud, og derigennem øge deltagelse og billetsalget. I forhold til biografen arbejdes der målrettet med at tænke medborgerskab, fællesskab og lokalbiograf ind i biografens tilbud. Der var i 2018 2.256 filmforevisninger og 20.931 biografgæster (inklusive Hyggebio og Med Skolen i Biografen).

Der har i slutningen af 2018 foregået et udviklingsarbejde omkring Ishøj Biograf, med fokus på at understøtte gode lokale biografoplevelser. Der er fokus på at videreudvikle Ishøj Biograf som en stærkt lokalt forankret biograf, et sted med mening og fællesskab og hvor gæsterne kan forvente en

² I budgettet for Høje-Taastrup står der på de budgetposter som vedrører kulturhuse og teater samlet 11, 9.

Budgetposten dækker over andre kulturelle opgaver, kulturhuse, forsamlingshuse. Tallet på 8,5 million til området er oplyst ved telefonisk forespørgsel d. 9. maj 2019.

biografoplevelse+. Det er vigtigt at vi skiller os ud, fordi vi kan noget andet og mere end kommercielle biografere, bl.a. kva. vores organisatoriske setup. Udviklingen af biografen bygger på fire ben:

- Premierebiograf
- Artfilm
- Klubbiograf
- Eventbiograf

Det er særligt de sidste to ben der er fokus på at udvikle. De to første initiativer som er igangsat i 2019 er henholdsvis tyrkiske film og en børnebiograf. De tyrkiske film blev igangsat i starten af januar, med et månedligt tilbud om visning af tyrkiske film i et samarbejde med flere lokalforeninger. Der er allerede stor tilslutning og desuden en række afledte effekter hvor der er øget ønske om forenings- og kommerciel indlejning i huset med aktiviteter for etniske grupper. Filmklubben er under etablering og her inddrages børn, unge og forældre i arbejdet og medejerskabet er en kerneværdi. Initiativet går i luften fra september 2019. Der er flere initiativer undervejs i forhold til visionen om en aktiv lokal biograf+, som løbende vil blive igangsat.

Der er også fokus på udviklingen af både teaterprogram og koncertprogram i musikteateret. Der er i marts 2019 ansat en ny visionær og dygtig musikbooker. Der arbejdes bl.a. med repertoiret ift. at sikre en høj

kvalitet, men også et program som i endnu højere grad taler til hele Ishøjs befolkning. Ligesom der er fokus på både det smalle og bredden i repertoiret. I forhold til teater præsenteres der i den kommende sæson en større bredde og flere teaterstykker, med et særligt fokus på udvikling ift. voksenteater. Der vil desuden blive arbejdet mere målrettet med markedsføring af teater tilbuddene, som der ift. voksne har været et varierende men lavt antal publikum til, mens der er en stor tilslutning med mange udsolgte forestillinger til børneteateret. Mandag Morgens kulturanalyse viste at skuespil er det kulturområde som danskerne prioriterer anden højest næst efter museerne. På en fjerde plads kommer film eller biografere, mens spillesteder/koncertoplevelser også vægtes højt og er at finde på en femteplads i analysen

De vigtigste kulturtilbud rammer bredt

Nedenfor er listet en række kulturtilbud og -oplevelser. Vi vil gerne bede dig vælge de 5 tilbud eller oplevelser, du mener, er de vigtigste at have i Danmark, og dernæst rangere dem fra 1-5, hvor 1 er det vigtigste, 2 er det næstvigtigste osv.

1. Museer
2. Skuespil
3. Biblioteker
Musicals eller revyer
4. Film eller biografere
5. Opera
Spillesteder eller koncerter
Dans eller ballet
6. Litteratur eller litteratur-
arrangementer
Kulturfestivaler, f.eks. film-
eller musikfestivaler
7. Dramaserier eller dokumentarer
Orkestre eller klassiske koncerter
8. Gallerier eller kunsthaller
9. Musikskoler eller billedskoler

Figur 1: Mandag Morgens kulturanalyse, 2019

Baseret på samtaler med ledere fra de øvrige spillesteder står det klart, at Ishøj Musikteater bruger væsentligt mindre på markedsføring ift. de øvrige huse, særligt i forhold til digital markedsføring. Der vil i forbindelse med implementeringen af det nye navn blive arbejdet målrettet med markedsføring af Kulturiums samlede tilbud, også på biblioteksområdet. Dette er ikke kun vigtigt i forhold til indtægter og fremmøde til arrangementer, men i lige så høj grad fordi Kulturium derigennem kan bidrage til en positiv oplevelsesøkonomisk fortælling om Ishøj. I det perspektiv er det væsentligt at 63 % af danskerne, ifølge Mandag Morgens kulturanalyse, er enige i at lokale kulturtilbud styrker deres tilknytning til deres lokalsamfund, mens 65% mener, at lokale tilbud gør deres lokalområde til et bedre sted at bo og 50% mener at de lokale kulturoplevelser giver dem en større forståelse for deres medborgere i deres lokalsamfund, i mod kun 10%, der er uenige.

Opsamlende

Der er ovenfor foretaget en analyse af Kulturium, bibliotek, musikteater og biograf med fokus på benchmark i forhold til de øvrige kommuner på Vestegnen, samt Greve. Analysen viser at Ishøj Kommune ligger en anelse under gennemsnittet i forbrug. For biblioteksområdet er det primært økonomi og indenrigsministeriets tal som er lagt som grund. På musikteater- og biografområdet er der taget udgangspunkt i kommunens udgift til at drive spillestedet/kulturhusene, ligesom der er set på åbningstider for de forskellige huse. Der er i analysen givet et billede af nogle af husenes mange lærings- og kulturelle aktiviteter, besøgstal mv.

Der er igennem en længere periode arbejdet med effektivisering og det er et kontinuerligt fokus i organisationen. Det handler om konstant at have fokus på hvordan Kulturium giver borgerne det bedste mulige tilbud. Organisationens optaget af at skabe rammer for det gode liv for lokalbefolkningen, ved at give mulighed for kulturelle oplevelser af høj kvalitet og give rum for læring, indsigt og udsyn. Det nye fælles navn og logo giver organisationen helt nye samarbejds muligheder og potentiale for at markedsføre husene og Ishøj - og dermed forhåbentligt også tiltrække nye gæster til husene og til byen.